

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések
és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy órára — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 270. szám.

Csütörtök, november 26.

Az obstrukció csellfogása.

Budapest, november 25.

Előkelő szabadelvű politikus és publicista írja lapunknak a következő cikket:

Az obstrukcionista nagyon összeszorgorodott csapata már nem érzi kényelmesnek helyzetét. Érzik, hogy eltűnik láb alól a talaj s kezdi sejteni, hogy ideje lejárt. Még dobálódzik a nagy szavakkal, de nincs visszhang s helyeslés helyett csak nagy és tekintélyes testületek, valamint egyesek tiltakozásait hallja, kik megérdemlik, hogy reájuk hallgassanak s véleményüket tiszteljék.

Nem is jöhetett másképp, minthogy minden belátásos polgár felismerje, mily veszedelmes játékok üz az obstrukció. Valóságos csoda, hogy az állam funkciói vétképp meg nem szűntek; de hogy sokféleképpen megzavarták őket, fájdalmasan érezzük.

Számtalan érdek szenvedett sérelmet s a dolgok sora oda kell hogy jusson, hogy az egész nemzet haragja felzudul azok ellen, kik a sok politikai, gazdasági és társadalmi bajt a nemzet nyakára hozták, a mindent megbénító obstrukció mellett való örült kikartásuk által. Ezt érzik, ezt sejtik az obstrukcionista s ezért hirdetik lapjaik által, hogy a Tisza-kabinet erőszakhoz akar nyulni, hogy őket leverhesse.

Nos, biztosíthatjuk az urat, hogy ámbár az ország legnagyobb részében nem találkoznék ellenmondással, ha kormány és többség hirtelen véget vetne az obstrukció egyáltalán nem gondol arra, hogy oly valamit kezdjen, ami nem törvényes, vagy a mit a parlamentarizmus szellemével összeegyeztetni nem lehet. Tisza gróf nem azért állt a kormány élére, hogy törvénytelenül kormányozzon, hanem hogy a barrikádharcosokat kiüzze torlaszaikból és ártalmatlanná tegye őket azokkal az eszközökkel, melyeket a törvény és a kép-

viselőház szabályai adnak a kezébe. Ezt azonban teljes energiával fogja tenni, mert joga van hozzá, nemcsak, de hazafias kötelessége is.

Szeretünk hivatkozni az angol parlamentarizmusra, az angol alkotmányra s angol szokásokra. Nos, a nagy, hatalmas és gazdag Anglia megtörte az ir-obstrukciót, mi meg, kik sem oly nagyok, sem oly gazdagok nem vagyunk, skrupulózusabbak legyünk, nyugodtan nézzük a parlamenti portyázók rombolását s addig várjunk, míg tetszeni fog nekik kezükből kiadni a csákányt, melylyel alkotmányunkat, parlamentarizmusunkat, egész állami életünket lerombolják? Megbocsáthatatlan megfélekezés lenne ez kötelességünkről, indolencia, mely teljes megsemmisülésünket okozná, melyet a történelem itélőszéke előtt menteni nem lehetne.

Nem, erőszakot nem fognak alkalmazni, törvénytelenéget nem fog a kormány elkövetni, de nem fogja megengedni, hogy az obstrukcionista visszajeljenek törvényeinkkel a képviselőház szabályainak liberális rendelkezéseivel, hogy frivol üzelmeket folytathassák. Ebben mi sem fogja a kormányt megakadályozni, legkevésbé az a legújabb eset, hogy a kormányt gyanúsítják törvénytelenégek elkövetésével. Az obstrukciós lapok tirádái vénasszonyokat megteveszthetnek, de komoly férfiakat nem, kik képesek maguknak itéletet alkotni.

A delegációk összehívása. A hivatalos lap tegnapi száma közli a delegáció összehívására vonatkozó királyi kéziratokat. Tisza István gróf miniszterelnökhöz intézett kézirat a következő:

Kedves gróf Tisza!

A közösgyek tárgyalására a magyar országgyűlés részéről az 1867. évi XII. t. cikk értelmében az 1903. évre kiküldendő bizottságot, valamint a birodalmi tanács által az 1867-ik évi december hó 21-én kelt törvény alapján az 1903. évre megválasztott bizottságot, a részükre törvényileg meghatározott teendők elintézésé végett, folyó évi december hó 15-ére Bécsbe ezennel összehívom.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Az új lakó.

— Angolból. —

Mrs. Braxton a férje halála után egy kis faluban élt a két leányával, akiket férje, ki nagy Napoleon imádó volt, a Marie Louise és Josephine névre kereszteltetett.

De az idők folytán az özvegynek hosszú volt a két sző s idősebb gyermekét röviden csak Loonak, Josephinét pedig Joenek nevezte.

Már két éve is elmúlt, hogy a Loo szavaival élve: „el voltak temetve ebben az átkozott fészekben“, midőn a Londonban nevelkedett ifjú leány már nem állta tovább az unalmat s azt ajánlotta az anyjának: tennének közzé egy hírdetést a napi lapokban, melyek értelmében a nyári hónapokra lakót vállalnak.

Eleinte Joe és Mrs. Braxton is elleneztek a tervet. De a leány addig beszélt, míg végre meggyőzte őket s a hirdetés csakugyan napvilágot látott a Timesben és a Morning Post-ban.

Joe haragudott a dolog miatt.
— Oh, anyám — mondta — most már még nyugodtan sem fogunk tudni beszélni e miatt az idegen miatt!

— Legfeljebb a kifejezéseidet kellene egy kissé megszorítani — jegyezte meg Loo hidegen.
De, úgy látszik, a szóváltásuk hiábavaló volt. Már egy hét is elmúlt s még mindig nem jelentkezett senki.

— Most először történik, — szolt Joe mosolyogva — hogy az Isten meghallgatta a kérésomat. A vasárnapi litániához mindig hozzá tette: „A

lakóktól s más e fajta Isten csapásoktól mentes meg Uram minket!“

Egy este Braxtoné így szolt leányaihoz:

— Gyerekek, jó hírem van számotokra.

— Tudom — mormogott Joe. — Valami öreg medve ki akarja venni a lakást. Majd cserebogarakat fogok a párnája alá tenni!

— Remélem, — mondta az anyja szigorúan — hogy nem felejtkezel el urileány voltodról.

— Pedig de unalmas mindig arra gondolni.
— Egy iskolatársnóm irt, — mondta az asszony — fia fog ide jönni. Most tette le az utolsó szigorlatot.

— Ez pompás dolog, — kiáltott föl Loo.
— Remélem, nem veted ki utána a hálódát — tudakolta Joe.

— Én meg remélem, csomót kötsz a nyelvedre előtte — vágott vissza Loo.
— Ne félj, a pilulakészítő előtt hallgatni fogok.

— Mi a neve? — kérdezte Loo.

— Gilbert Roklin.

— S vajjon, hogy néz ki?

— Megmondom én — szolt közbe Joe. —

Kopasz, a háta hajlott és kék pápaszemet visel.

Joe a cseresznyefa tetejében ült és olvasott. Maga sem tudta, mily hosszú időt töltött el már így, midőn véletlenül a fa alá tekintve, egy ifju embert pillantott meg.

A fiatal ember már néhány perce ott lehetett, mert az arca vidám volt, mintha mulatna a leány különös helyzetén.

— Ez nem a londoni orvos — gondolta a leány. — De akkor ki lehet?

— Mily pompás helyet fedezett fel — szoltalt meg egyszerre az idegen fesztelenül.

— Oh, a szörnyeteg, még megjegyzéseket mer tenni reám! — gondolta szegény Joe szegyenkezzve, de hangosan azt mondta fagyosan:

— Ön ismerni látszik engem s ezzel előnyben van felettem.

— Igen, azt hiszem, vétettem a konvencionálizmus ellen, midőn kegyedet megszólítottam, de eddig még sohasem láttam cseresznyefát, mely ily csábító gyümölcsöt teremjen. A Gahle Houset keresem.

— Oh, úgy ön csakugyan Roklin doktor?

— Szolgálatjára.

— Köszönöm, nincs szükségem a szolgálatjára.

A fiatal ember felkacagott.
— Ne féljen, nem tapintom meg az ütőerét, ha nem akarja. Különben az arcának pirossága elég bizonyíték arra, hogy valóban nincs szüksége a szolgálataimra.

Joe dühösen elpirult s azért még jobban haragudott önmagára.

— Szabad kérdezniem — folytatta Roklin — honnan tudja a nevemet, midőn nekem fogalmam sincs a kegyederől?

— Onnan, hogy ez Gahle House s maga a kertajton jött be az udvar helyett a lakásunkba.

— Ugy hát kegyed a Braxton kisasszony?

— A Braxton kisasszony nem vagyok. Az Marie Louise, aki gyönyörű szép. Én csak Joe vagyok, a kisebbik.

— S ön nem szép? Nem látok olyan meszsire.

— Nem. Mama mindig azt mondja, ha ró-

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Személyi hír.** Zombori Rónay Jenő, Terontárvármegye nyug. főispánja ma délelőtt Nagybeckereken időzött.

— **Rendjelvétel engedély.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a király szeni báró Ambrózy Lajos cs. és kir. követségi titkárnak megengedte, hogy a porosz vörös sasrend harmadik osztályát elfogadhassa és viselhesse.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Torontál vármegyében a keglevicházi anyakönyvi kerületbe Fűredi Márton községi irnokot, az ozoraiba Klempay Dezső segédjegyzőt, a kistermiába pedig Scheidl Ferenc községi irnokot, anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki és Fűredi Mártont s Klempay Dezsőt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— **A közig. tanfolyam internátusa.** A közigazgatási tanfolyamhallgatók internátusának segélyezésére az egyes torontálmezei községek anyagi képességeikhez mérten a következő összegekkel igyekeztek a tanfolyamhallgatóknak lehetővé tenni, hogy lehetőleg anyagi gondok nélkül fejlessék be tanulmányaikat: Sztaresova község 20 koronával, Farkasd 10, Kanak 20, Magyar-Szentmárton 10, Otelek 10, Lajosfalva 20, Karácsonyfalva 10, Torontálvásárhely 20, Ferencföld 30, Románpetre 30, Mokrin 40, Pészak 20, Törökkanizsa 20, Sáralfalva 20, Hertelendyfalva 20, Keviszölös 30, Bánlak 20, Istvánföld 20, Boka 10, Idvor 20, Ürményfalva 4, Széchenyfalva 5, Tótaradac 10, Kumán 10, Szentpéter 10, Szerb-Párdány 10, Karlova 20, Magyarcernya 10, Orlovat 10, Homolic 40, Torontálalmás 30, Rudna 10, Egres 6, Ujvár 10, Zsombolya 20, Cerna 10, Gaad 20, Szőreg 30, Végh Frigyes körjegyző 20, Antalfalva 50, Deszk 20, Basahid 20, Nagymargita 5, Gyála 10, Tor. Szécsány 20, Macedónia 20, Crepaja 20, Aracs 10, Szerbesene 10, Baranda 10, Horvátesene 10, Beresztóca 20, Gyertyámos 10, Feketető 10, Tiszahégyes 20, Zichyfalva 5, Öbessenyő 10, Dobrica 10, Torontálsziget 10, Topolya 10, Románkecsa 20, Tomasevác 10, Vizesda 10, Révaufalu 20, Csentá 10, Perjamos 10, Szentjános 10, Náköfalva 20, Tiszszentmiklós 10, Perlasz 10, Opoval 20, Egyházaskér 10, Kiskomlós község pedig szintén 10 koronával segélyezte az internátust.

— **Köszönetnyilvánítás.** Özv. Mihálovits Istváné urnó 8 koronát, Kellner József ur 2 koronát, Ferenczy Jánosné urnó, Keresztes Margit k. a., Keresztes Aladár ur és Keresztes János ur pedig 1—1 koronát, összesen 14 koronát adományoztak az Iskolygymekbarát-egyletnek. Fogadják a nemesszövi adakozók az egylet nevében legforóbb köszönetemet. Az elnök.

— **A pancsovai kiállítás.** Mint Pancsováról jelentik, a jövő év nyarán ott megtartandó gazdasági és iparkiallításra egyre érkeznek a jelent-

Lépfenével fertőzött járások száma 13, község 46, udvarok és puszták 74, közlegelők 25. Megbetegedett 7 ló, 135 szarvasmarha.

Veszetteggel fertőzve volt 10 járás, 39 község; veszett kutya volt 47, ebből 1 elhullott, 46-ot kiirtottak. Veszettg gyanuja miatt kiirtottak 28 kutyát, veszettg fertőzésének gyanuja miatt 132-öt, azonkívül kiirtottak 539 egyéb kóborló és gazdtalan ebet. Veszett ló volt 1, veszett marha 5.

Takonykórral fertőzve volt 12 járás, 34 község, 53 udvar és puszták. A fertőzött udvarokban a loállomány száma 187 volt, takonykórban elhullott 3, takonykór, vagy ennek gyanuja miatt hatósági rendeletre kiirtottak 45-öt, a tulajdonos elhatározásából 39-et. A kiirtott lovak közül a boncoláskor takonykórosnak bizonyult 84. Az összes kiirtott lovak közül malleinreakció alapján 21-et irtottak ki. A malleinreakció és takonykór gyanuja alapján kiirtott lovak közül boncoláskor takonykórosnak bizonyult 14. A malleinreakció és fertőzés gyanuja alapján kiirtott lovak közül pedig a boncoláskor 7 bizonyult takonykórosnak. A takonykór miatt hatósági kiirtott lovakért és megsemmisített vészterjesztő tárgyakért az állam Torontálban 6 járásban és 8 községben 7 darab lóért 886 kor. 50 fillér félkántalanitási összeget, a vészterjesztő tárgyakért pedig 86 korona 97 fillért fizetett.

Száj- és körömfájással fertőzve volt 1 törv. hat. város, 12 járás, 67 község, 8998 udvar és puszták, 84 közlegelő. Megbetegedett 35.791 szarvasmarha, 23.603 juh, 5564 sertés. Elhullott 131 szarvasmarha, 2 juh.

Juhhimlővel fertőzve volt 1 járás, 1 község és 1 közlegelő. A fertőzött udvarokban és legelőkön a juhállomány 2366 volt. Megbetegedett 550 juh.

Tenyészbénaság és az ivarszerveken jelentkező hólyagos kiütéssel fertőzve volt 6 járás, 11 község, 164 udvar és puszták. Megbetegedett 7 ló, 218 szarvasmarha.

Rühösséggel fertőzött volt 1 törv. hat. város, 13 járás, 71 község, 300 udvar és puszták, 2 közlegelő. Megbetegedett 599 ló, 164 juh. Elhullt 18 ló, leöltek 8 lovat.

Sertésorbáncal fertőzve volt 9 járás, 22 község, 255 udvar és puszták. Megbetegedett 1027 sertés, ebből elhullott 574, leöltek 2-öt.

Sertésvész és sertéskolerával fertőzve volt 1 törv. hat. város, 14 járás, 59 község, 683 udvar és puszták, 8 közlegelő. Megbetegedett 5982 sertés, ebből elhullott 3406, leöltek 7-et. A betegség gyanuja miatt leöltek 6-ot.

A könyvek az állategészségügyi intézményekre vonatkozó részében Torontálmezei illető adatok szerint a megyében 1902. végével a közvágóhidak száma 66. Ezeknek levágtak 1902. végéig 209 bikát, 2007 ökröt, 12792 tehenet, 1017 növendék marhát, 15365 borjut, 3 bivalyt, 14041 öreg juhot, 24561 bányát, 10 öreg kecskét, 9 gödölyt, 17595 öreg sertést, 243 malacot.

A husvizsgálat eredményéről szóló kimutatás adatai szerint rendez vágás volt a megvizsgált szarvasmarhák közül 31271, kényszer-vágás 123. A rendez vágásnál elvontak a közfogyasztástól 2-öt, kényszer-vágásnál elvontak 15-öt. A megvizsgált juhek közül rendez vágás volt 38521, a sertések közül rendez vágás 16823, kényszer-vágás 15. A rendez vágásnál elvontak a közfogyasztástól 3-at, a kényszer-vágásnál 6-ot.

lam van szó: Joe egy jelentéktelen kis iskolás leány.

— Akkor hát igaz, hogy „saját házában senki sem lehet proféta“. Tehát kegyed a második számú Braxton kisasszony?

— Azt hiszem, igen. De többnyire csak Joenak neveznek. Az igazi nevem Josephine.

— Mily napoleoni gondolat volt a szüleitől így nevezni.

— Gyűlölöm ezt a franczia, teliszájú nevet. Akik szeretnek, csak Joenak hívnak.

— Akkor nagyon sokan hívhatják úgy.

A leány tágranyit két szemekkel nézett reá. Gunyt űz ez az ember belőle? De nem volt ideje sokáig gondolkodni, a másik újra kezdte:

— Szálljon le a piedesztálról! Nem szeretem, ha olyan nagyon lenéz engemet.

— Oh Roklin doktor, nézze ott az üveg-házban van egy kosár, hozza el, tele szedem cseresznyével, ha már itt vagyok.

A fiatal ember hangosan felkacagott. Tisztában volt vele, hogy a lány ezt a cselt csak azért eszelte ki, mert nem akart előtte lemászni a fáról. De azért azt mondta:

— Elhozom el. Csak előbb meg kell vesztegetni. Dobjon le néhány cseresznyét nekem is.

A leány szót fogadott s azután a doktor is teljesítette, amit ígért s mire visszatért, Joe kisasszony már ott állott a fa alatt, egy nagy szakadással a ruháján.

— Ha segítségemet igénybe vette volna, úgy ez meg nem történik — szölt a javíthatatlan ifju s botját beleakasztotta az eltépett szövetbe. — Sem pedig ez! — s ezzel a leesni készülő hajára mutatott.

— Oh Roklin, maga rettenetes ember! — kiáltott fel a leány s gyorsan a fejéhez kapott, de már késő volt. Ragyogó barna haja leomlott a vállára s hátára.

— Ne menjek egy másik kosárért az üveg-házba? — kérdezte a doktor ártatlan arccal.

De a leány nem is méltatta válasza.

Ezentul mulatságos napok vártak Joera. A doktor nap-nap után tudott valami újat kigondolni. Majd Stonehengebe vitte csónakon a lányt, vagy Oldsarumba mentek együtt, vagy pedig ott tenniszeztek a nagy, levert kerti pázsiton.

Egy este a szokottnál tovább maradtak a stonehengei erdőben s mivel már a hold is kibukkant a fák koronája fölött, a leány ijedten ugrott föl a kötőrmelétről, a melyen ült.

De a férfi szeliden visszatartotta:

— Tudja, hogy holnap elutazom? — kérdezte szomorúan.

A Joe élénk arca egyszerre halovánnyá lett. De nem szölt. A férfi ingerülten folytatta:

— Magára persze teljesen közönyös az én jövetelem vagy maradásom!

— De... de... sajnálom, hogy mennie kell — dadogta a leány, de nem fordult oda hozzá.

— Jól tudom, hogy kinevet érte, tudom, hogy hiába való, de meg kell mondanom — szeretem kegyedet...

S a szellő szinte hihetetlen szavakat hozott feléje, lágyan, édesen:

— Én is magát...

kezések, úgy, hogy eddig már 211 a jelentkező kiállítók száma.

— **Tolvaj ügyvédi irnok.** Veszedelemes tolvajt tartóztattak le a napokban Pancsován Nagy Ferenc ügyvédi irnok személyében. A múlt szombaton történt ugyanis, hogy dr. Stanojevics Braniszláv pancsovai ügyvéd rájött, hogy Nagy ellopja feleségének 2600 koronát érő fülbevalót, a melyek egy tüzes pénzeszekrénybe voltak zárva s helyükbe értéktelen hamis fülbevalókat tett az ékszerdobozba. Stajonevicsné azonban észrevette a lopást s figyelmeztette rá férjét, aki utána járt a dolognak s kutatás közben megtudta, hogy az értékes ékszer az ottani Löbl-féle zálogintézetben van. További puhatolás után sikerült kideríteni azt is, hogy a fülbevalókat Nagy zálogosította el. Az ügyvéd följelentette a tolvaj irnokot, mire a rendőrség letartóztatta. A kihallgatás során Nagy azt mondotta, hogy Buchner János károlyfalvai lakatosmester követte el a lopást s ő csak segédkezett neki abban, amennyiben a pénzeszekrény kulcsának lenyomatát megszerezte. A rendőrség természetesen nyomban kérdezősködött Buchner felől, de Károlyfalváról azt a választ kapta, hogy Buchner nevű lakatosmestert ott nem ismernek. Így kétségtelennek bizonyult, hogy a lopást csakis Nagy követthette el. A rendőrség azt hiszi, hogy Nagyban egy betörőbandának tagját fogta el s nincs kizárva az, hogy ez a banda követte el nemrégiben a pancsovai belvárosi gör. kel. templomban, a Jefremovics-féle üzletben is a betörést, sőt a Dolován elkövetett rablógyilkosságot is e banda tagjainak tulajdonítják. A letartóztatott ügyvédi irnok büntetésére vonatkozó minden felvilágosítást megtagadott, remélhető azonban, hogy a jómadarakat mihamar sikerül kézrekeríteni.

— **A pancsovai vörhenyjárvány.** Pancsováról érkező hírek szerint az ott huzamos idő óta pusztító vörhenyjárvány, mely legutóbb némileg alább hagyott, most ismét nagyobb méreteket öltött. Így újabban megint 14 hazban husz vörhenybeteg fekszik s csak az a szerencse a bajban, hogy a járvány enyhe természetű.

— **Gyilkosság a veszett pürért.** Megintuk, hogy vasárnapról hétfőre virradó éjjelen ismeretlen tettesek orozva megtámadták Prodán Mojsze románszentmihályi éjjeli őrt és súlyosan megsebesítették. A szerencsétlen ember azóta még nem nyerte vissza eszméletét, a gyilkosokat azonban már kinyomozta és letartóztatta a cserérség idősebb és ifjabb Vojku Traján odaváló földmívelők személyében. Vallomásuk szerint a szegény Prodán boszúból akartak eltemni láb alól azért, mert egy köztük régóta huzódó perben ők lettek a pervesztesek.

— **Mérsékelt áru menetjegyek Fiuméba és Abbáziába.** A magyar kir. államvasutak igazgatójától veit értesítés szerint a Wien Á. V. T. F. Cs. E. V. Eszék, Fiume, Károlyváros, Pécs, Pécs-külváros és Zágráb közti forgalomban, továbbá a Brünn és Prága—Fiume, végül az Abbázia—Lovrana, Budapest—Zágráb közti forgalomban érvényes mérsékelt áru menetjegyek 8 napig, az Oderberg, Prága és Wien Abbázia—Lovrana közti forgalomban érvényes menetjegyek pedig 15 napig érvényesek. Mindezen menetjegyekkel az utazás úgy a magyar, mint az osztrák területen, valamint Budapesten és Fiumében is a megállapított érvényesség idején belül a szol-

A fiatal ember egyszerre megragadta mind a két kezét.

— És soha egy tekintettel sem árulta volna el! Kegyetlen!

— Ezen az elhagyott vidéken nincs szokásban az, hogy a nők valjanak szerelmet a férfiaknak.

— Pedig Joe, én már akkor szerettem mikor... igen... mikor a cseresznyefa tetején ült.

— Mily csodálatos összejársása a véletlennek! Én is akkor kezdtem melegebben érezni ön iránt.

— S én nem is sejtettem!

— Mert eddig sokkal többet foglalkozott a bonctannal, mint a szerelemmel.

— Pedig be kell vallanom, hogy ez utóbbi jobban méltányolom az előbbinél.

— Igazán? — Én nem hiszem.

— Miért?

— Az az én titkom.

— Joe!

— Doktor Roklin?

— Édes Joe!

— Nos?

— Adjon egy csókot...

Csend. A tölgyfák rejtelmesen sutogtak felettük. Kis idő múlva azonban halkan megszölkalt a leány hangja.

— Gilbert!

— Joe?

— Bocsásson meg. Az előbb azt mondtam, nem ért a szerelemhez. Visszavonom...

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 26-án.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, november 26.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, a mely már mindjárt az elején rendkívüli izgalmakkal indult.

Napirend előtt Perczel Dezső elnök bejelenti, hogy Podmaniczky Frigyes báró indítványt terjesztett be a párhuzamos ülésekre. Az indítvány fölött holnap egyszerű szavazással döntenek.

Az elnök bejelentésére az ellenzék óriási lármában tör ki és az elnököt becsmérlő szavakkal illetik.

A láрма csak akkor kezd csillapodni, a mikor Ugron Gábor emelkedik szólásra, aki azt vitatja, hogy a pártközi egyezmény szerint nem lehet az indítvány fölött egyszerű szavazással dönteni, hanem azt napirendi indítványnak kell tekinteni.

Ugron Gábor szavai után a láрма ismét kitör s az ellenzéken egyesek önmagukból kikelve szidják az elnököt. Különösen Horváth Gyula és Ráth Endre illetik súlyos szavakkal Perczelt, úgy hogy indítványára a Ház többsége az ellenzék folytonos kiabálása közben megrovásban részesíti a két képviselőt.

Ráth Endrének ez sem használ és tovább szikozódik, a mire a többség ugyancsak az elnök indítványára Ráth eljárását a mentelmi bizottsághoz utasítja. Mindez az ellenzék zajos lármája közben folyik le, úgy, hogy az elnöki enunciaciókból semmit sem lehet érteni.

Miközben az ellenzéken a szenvedély egy pillanatra elcsöndesül, Tisza István gróf miniszterelnök szóval fel és kifejti a parallel ülések szükségességét.

A miniszterelnök szavaira az ellenzéken ismét isszonyu láрма támad és sokan csoportokba verődve a himnusz éneklék.

Tisza István gróf miniszterelnök harsányan kiáltja: Igy néznek ki a nemzeti hősök. (Viharos taps jobbról)

Gajári Géza: Nyomorultak.

Gajári szavaira az ellenzéken valóságos ordítás támad s Eitner Zsigmond, Uray Imre s velük többen átsietnek a jobboldalra Gajárihoz és olyanféle látszata van fellépésüknek, mintha Gajárit inzultálni akarnák. Erre a jobboldalról is sokan Gajárihoz sietnek s az egész Házban általános kavargás támad. A zürzavarnak az elnök vet véget azzal, hogy felfüggeszti az ülést.

Szünet után Perczel ismét megnyitja az ülést és Tisza István gróf miniszterelnök ismétellen felszólal s nagy zajban cáfolja Ugron Gábor érveléseit. Ismétellen kéri, hogy indítványát úgy a parlament, mint az ország rendje érdekében fogadják el.

A miniszterelnök beszéde után egy csomó személyes felszólalás következett, a melyekben Bartha Miklós, majd Tisza István gróf, Ivánka Oszkár, Gajári Géza és Kaas Ivor báró igazítják helyre az előbbi vihar hevében mondott sértő kifejezéseiket.

Az ülés további folyamán Apponyi Albert szólal föl s bejelenti, hogy, miután a párhuzamos ülések szerinte a pártközi paktummal ellentétben állanak, kilépett a szabadelvű pártból. Sajnálja a dolgot, de ebben a kérdésben nem érthet egyet a szabadelvű párt határozatával s így a konzekvenciát levonja. (Éljenzés balról.)

Az elnök ezután a holnapi napirendre vonatkozólag kijelenti, hogy holnap mindenekelőtt Podmaniczky Frigyes báró indítványára fog határozni a Ház egyszerű szavazással.

Ekkor az ellenzék ismét fülsiketítő lármában tör ki s az elnököt szidalmazza, öklükkel fenyegetik.

gálattevő tisztviselő láttaozása mellett egyszerűen megszakítható. Az utazó közönség ennél fogva saját érdekében figyelmeztetik, hogy azon esetben, ha utazását egyhuzamban nem folytatná, menetjegyét a megszakító állomásokon az illető állomásfőnök által láttaoztassa.

Önként jelentkező gyilkos. Ismeretes, hogy a napokban meggyilkolva, halva találták Radu György iktári éjjeli őrt. A gyilkosság gyanuja Jovicza Simon odaváló napszamos ellen irányult, aki azóta nyomtalanul eltűnt a községből. Jovicza tegnap önként jelentkezett a vizsgálóbírónál és töredeimes vallomást tett. A vizsgálóbíró, miután meggyőződött vallomásának igazságáról, nyomban letartóztatta.

Állomásnév változtatás. A magyar királyi államvasutak igazgatóságának értesítése szerint a Caprag állomásból kiágazó iparvágány által összeköttött sziszeki tárházak területén levő „sziszeki tárházak (részvénnyársaság)“ elszámolóhely elnevezése „caprag-sziszeki tárházak“-ra változtatott.

Közgazdaság.

A szövetkezeti törvény reformjáról.

Ösmeretes közönségünk előtt, hogy a magyar gazdaszövetség abból kiindulva, miszerint az 1875. évi kereskedelmi törvénynek a szövetkezetekre vonatkozó intézkedései egyrészt a nagyobb fejlődésnek indult szövetkezeti élet igényeinek meg nem felelnek, másrészt az egyes szövetkezeteknél burjánzó, az alsóbb néprétegeket sujtó visszaélések meggátlására elégtelenek; a szövetkezeti törvény reformjának kezdeményezését határozta el e célból a Nagy Ferenc egyetemi tanár által Szilágyi Dezső akkori pénzügyminiszter megbízása folytán készült törvényjavaslatot és megokolását, továbbá Buday Barnának az úszorás szövetkezetekre vonatkozó dolgozatát egy kérdőívvel együtt oly megkereséssel küldte meg több, a szövetkezeti téren működő szakembernek, hogy azokra vonatkozó véleményeiket nyilvánítsák.

Ily felhívást megyei központi hitelszövetkezeti elnöke Poroszkay Béla is kapván, annak a Gazdaszövetséghez beküldött véleményét, az ügy közérdekű voltánál fogva az alábbiakban közöljük, azon kérdések előrebocsátásával, melyekre a Gazdaszövetség feleletet kért.

1-ső kérdés.

Szükséges-e az alapítók megbízhatóságát anyagi és erkölcsi biztosítékokhoz kötni és milyenekhez?

Felelet.

Kétségtelen az, hogy a magyar szövetkezeti ügynek speciális betegsége, miszerint a multban különösen a hitel és fogyasztási szövetkezetekre oly elemek vetették magukat, a melyek azokat kizárólag önző céljaik kielégítésére használták fel és a szövetkezeti eszmét diszkreditálták. E tapasztalat folytán kívánatos lenne, ha oly intézkedések vétetnének fel, melyek az említett szédelő egyének távol tartására alkalmasak lennének, mindennek dacára a feltett kérdésre nem válaszolhatók igenlőleg, egyrészt azért, mert bármely óvatos, körültekintő szabály kijátszható lenne, másrészt mert a megszorítás a szövetkezetek alakítására nézve gazdaközönségünkben hiányzó hajlamot béníthatná és végre mert a szövetkezeti életben előforduló szédelgések azok hathatós ellenőrzésével, az alapszabálytervezet szigorú megvilágosításával irtandók ki, előzendők meg.

A dr. Nagy Ferenc által a szövetkezetekről kidolgozott törvényjavaslat 4-ik §-sa szerint magán egyének csak akkor alapíthatnának szövetkezetet, ha legalább hárman vannak, az országban elegendő biztosítékot nyújtó fekvő vagyonnal, rendes jövedelemmel bírnak és fedhetlen jelleműek.

E megszorítás által nézetem szerint az említett cél nem éretnék el, mert helyesen jegyzi meg dr. Nagy Ferenc, hogy az elegendő biztosítékot nyújtó fekvő vagyon vagy rendes jövedelem fölötté viszonylagos fogalom s az is bizonyos, hogy gyakran a vagyon és jövedelem sem tart vissza a szédelgésben való részvételtől, továbbá mert a szédelgőt a fentiek szerint követelt személyi biztosíték nem tartaná vissza, az könnyen találna módot a megkívánt vagyoni és személyi biztosítékot megszerezni, vagy oly egyéneket előtérbe tolni, kik kifogás alá nem eshetnének, míg ellenben a szegény, de becsületes, a közérdek iránt érzékkel bíró embert a cselekvési szabadságtól megfosztaná. Hozzájárul ehez, hogy egyes szövetkezetek alakítását a maradiság által befolyásolt hatóság személyi ellenszenv, túlzott aggodalmaskodással meggátolhatná, ezzel közgazdasági életünk fejlődését hátráltató befolyást gyakorolhatna.

(Folytatjuk.)

Rátkay László fölmege az elnöki emelvényre s öklével az asztalra ütött, mire az elnök leutasítja őt az emelvényről sőt föl hívja, hogy a jegyzői székéből is távozzék. Rátkay összeszedte írásait s lement a jegyzői székéből.

Az ellenzék ezalatt folyton a legnagyobb lármával tombol az elnöki emelvény körül, mire az elnök egyszerűen berekeszti az ülést s eltávozik a teremből.

Ezzel az ülés rendkívüli izgalom közben három óra után véget ért. Mint az ellenzéki képviselők hangoztatják, a holnapi ülésen olyan jeleneteket csinálnak, a minő még nem volt a magyar parlamentben.

A király vadászaton.

Budapest, november 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik: A király holnap ismét több napi vadászatra Eisenerzbe megy.

A miniszterelnök mandátuma.

Budapest, november 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az ugrai választást tegnap este fél hat órakor befejezték. A választás Tisza István gróf miniszterelnök győelmével végződött, a mennyiben 442 szótöbbséggel újból képviselővé választották.

Apponyi kilépett a szabadelvű pártból.

Budapest, november 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Apponyi Albert gróf ma értesítette Podmaniczky Frigyes bárót, a szabadelvűpárt elnökét, hogy a parallel ülésekre vonatkozó párthatározat miatt, a mely szerinte ellenkezik a házszabályokkal, kilép a szabadelvűpártból. Mint a folyosón beszéltek, Apponyival együtt huszunöten lépnek még ki a pártból.

A kereskedelmi miniszter mandátuma.

Budapest, november 26. (A „Torontál“ ered. táv.) Ma délelőtt Szatmárról nagyobb küldöttség érkezett a képviselőházba s ott átnyújtotta Hieronymi Károly kereskedelmi miniszternek képviselői mandátumát. A miniszter rövid beszédben megköszönte a bizalmat és biztosította a szatmáriakat jóindulatáról és támogatásáról.

Erzsébet-szobor.

Budapest, november 26. (A „Torontál“ ered. táv.) Passauból jelentik, hogy mozgalom indult meg egy Erzsébet-szobor felállítására. A szobrot 1904. április 24-én fogják leleplezni, mely napon 50 éve annak, hogy elhagyta hazáját.

A szász trónörökös Budapesten.

Budapest, november 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) György szász trónörökös tegnap este Budapestre érkezett. A trónörökös részt vett a képviselőház mai ülésén s a karzatról nagy érdeklődéssel nézte a viharos ülést.

Képviselők lovagias ügye.

Budapest november 26. (A „Torontál“ eredeti táv.) Bartha Miklós képviselő ma délből provokáltatta Gajári Géza képviselőt, miért őt a mai viharos ülésben sértő kifejezésekkel illette. Gajári az ügy elintézésére megnevezte segédeit.

A német császár állapota

Budapest, november 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Berlinből jelentik, Vilmos császár állapota annyira javult, hogy részt vehet már a legközelebbi nagy vadászaton.

Szerkesztői üzenetek.

Kiváncsi. Régen meg volt írva minálunk is, másutt is.

Vadrózsa. Remélhetőleg mielőbb módját ejthetjük. Üdv!

Zs. Nem a mi akaratunkon mulik, hanem ezer más körülményen.

Hü olvasó. A tegnapi küldött dolgokkal nagyon meg voltunk elégedve. Remélhetőleg megismétli mielőbb.

Budapesti gabonatözsde. Budapest, 1903. november 26. A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Table with columns for 'Buza' (wheat) and 'Rozs' (rye), listing prices for different grades and quantities (50 kg, 100 kg).

Határidő-üzlet.

Budapest, november 26. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak változatlanok. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről. Érvényes 1903. október hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p. Pancsováról: délután 5 óra 55 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra: Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról: Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p. Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról: Temesvár, Versecz, Antalfalva-Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.

Törökbecsei főszoigabírósgtól.

5780. sz. 1903.

899-32

Pályázati hirdetmény.

Karlova községben üresedésbe jött községi orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom pályázni szándékozót, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket folyó évi december hó 22-ig annál is inkább adják ide be, mert a később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Javadalmazás:

Évi fizetés 1600 kor., nappali látogatási díj — „ 40 fillér, éjjeli látogatási díj — „ 80 „ és a halottkemi teendőikért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Törökbecse, 1903. november hó 22-én.

Dr. Welíacha, szolgabíró.

Pénzt, sok pénzt,

h a v o n k é n t 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét E 978 jellege alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merker“ Mannheim Meerfeldstrasse. (774-52.51)

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki h. é. vasut.

Érvényes: 1903. évi október hó 1-étől.

Large railway schedule table with columns for 'Oda' (outbound) and 'Vissza' (return), listing routes to Szeged, Karlova, and Nagy-Becskerek, including train numbers and arrival/departure times.

19.477. szám I.

Magy. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Szombathely.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Kis-Cell állomásán lévő pályavendéglő bérletére 1904. évi május hó-tól számított öt évi időtartamra, azaz 1904. évi május hó 1-étől 1909. évi április hó 30-ig ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Az egy koronás bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Kis-Cell állomásán levő vendéglő üzletének bérbevitelére 19.477. számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönben a kellő okmányokkal (erkölcsi bizonyítvány, iparengedély, honossági bizonyítvány stb.) felszerelt ajánlatok 1903. évi december hó 15-én délelőtti 10 órájáig a m. kir. államvasutak szombathelyi üzletvezetőségének általános I. osztályához posta útján térni vény mellett nyújtandók be, bántópenz fejében pedig 300 azaz háromszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1903. évi december hó 14-én déli 12 óráig letendő. Takarékbetét bántópenzféven nem tehető le.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi III. osztályában, valamint Kis-Cell állomás főnökénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is az ajánlatot tevőtől feltételeztük, hogy a feltételeket ismerik és azokat magokra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Tájékoztásul még megjegyezzük, hogy a vendéglős lakásul szolgáló 2 szobát és mellékhelyiségeket, továbbá a vendéglő tartozékait képező két I. és II. oszt. éttermet, két konyhat, két tálat és egy mosogatót bérlo saját költségén tartozik világitani, fűteni és tisztogatni, ugyszintén ezen helyiségekben levő kályhák és tüzhelyek tisztításához szükséges kéményseprő munkákat bérlo saját költségén tartozik végeztenni, mig ellenben a közös célra szolgáló III. oszt. váró- és étterem fűtése és világitása felerészben bérbeadó vasut, felerészben pedig bérlo által fog eszközöztetni.

Szombathely, 1903. október hó. Az üzletvezetőség. (Utánnomás nem díjaztatik.)

Advertisement for 'Elsőrendű tűzifa.' (First-class firewood) by Kurländer Imre, featuring 'szalon kőszén pirszén (coacs)' and 'Legjobb faszén.' (Best firewood). Includes contact information for Kurländer Imre in Gizella-part, 2766. sz.